

3. Тимошик Н.С. Загальний стан та пріоритетні напрями розвитку фінансового сектору України в умовах війни. Modern science: challenges of today: монографія. Братислава, Словаччина. 2023. С. 89-123 URL: <http://surl.li/>

УДК 336.74(477)

Стельмашук Юлія
студентка групи ПФ-31
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Крамар Ірина
доктор економічних наук, професор
професор кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Yulia Stelmashchuk
Student of the group ПФ-31
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor: Iryna Kramar
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ДОПОМОГА МВФ ДЛЯ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД

IMF ASSISTANCE FOR UKRAINE: FEATURES OF COOPERATION DURING THE WAR PERIOD

Повномасштабне вторгнення росії на територію України спричинило глобальні руйнування інфраструктури, тимчасову окупацію частини території та зниження економічної активності. Зважаючи на це, одним із найважливіших завдань для України після 24 лютого 2022 року і до сьогодні залишається забезпечення фінансової стабільності та мобілізації необхідних ресурсів для забезпечення життєдіяльності країни. У цьому контексті співпраця з Міжнародним валютним фондом набуває особливого значення, бо МВФ виступає у ролі «донора» для нашої країни.

На відміну від інших фінансово-кредитних інституцій, МВФ не надає фінансування для реалізації окремих інвестиційних проектів. Натомість, основним механізмом допомоги Фонду є надання позик країнам, що опинились у кризовій ситуації. Ця фінансова підтримка покликана створити «вікно можливостей» для урядів, які впроваджують політику, спрямовану на відновлення макроекономічної стабільності та економічного зростання. Історія співробітництва МВФ з Україною почалася у 1994 році. Важливо зауважити те, що ця інституція робить суттєві винятки для України. Ми стали першою країною, котрій Міжнародний Валютний Фонд надав кредит у стані війни [1]. У Фонду немає прямих заборон на кредитування країн у стані війни, проте він не може надавати країнам фінансування без чіткого макропрогнозу. Через розгортання в Україні у 2014 році масштабної економічної кризи на фоні російської агресії на сході країни, макроекономічні показники, що були закладені у програму фінансування не справдилися і тоді МВФ на запит українського Уряду ухвалив чотирирічну програму «Механізм Розширеного Фінансування» замість діючої на той час програми «Stand-by» [2].

Співпраця з МВФ має особливе значення для України, оскільки надання кредитування країні в умовах війни є нестандартною практикою для Фонду. Починаючи з 2014 року, Україна отримала від МВФ понад 12 мільярдів доларів США у рамках трьох попередніх програм, що діяли до початку повномасштабної війни. Ці кошти відіграли ключову роль у

забезпеченні економічної стабільності та збереженні інвестиційної привабливості України на тлі російської агресії. На початку 2023 року Україна успішно пройшла Моніторингову програму, що дозволило розпочати переговори щодо нової повноцінної програми фінансування. У результаті, наприкінці березня поточного року Виконавча рада МВФ затвердила чотирирічну програму розширеного фінансування (EFF) для України на суму близько 15,6 мільярдів доларів США [3]. Проте варто розуміти, що такі винятки МВФ робить лише за виконання певних умов: у фіскальному, фінансовому секторах, антикорупційній, монетарній, валютній, соціальній, пенсійній політиці й важливо правильно та вчасно їх виконати.

Отже, співпраця з Міжнародним валютним фондом відіграє вирішальну роль для забезпечення стабільності української економіки в умовах війни російської федерації проти України. МВФ виступає не лише фінансовим донором для України, а й своєрідним «наглядачем» за дотриманням належної економічної політики. Водночас, подальше кредитування з боку МВФ прямо залежить від готовності української влади імплементувати комплекс реформ у фіскальній, фінансовій, антикорупційній, монетарній, валютній, соціальній та пенсійній сферах. Виконання цих жорстких умов є запорукою макроекономічної стабілізації та відновлення економічного зростання в повоєнний період. Відтак, конструктивний діалог з МВФ та послідовна реалізація узгоджених реформ мають стати незаперечним пріоритетом для української влади в найближчій перспективі. Це дозволить не лише акумулювати необхідні фінансові ресурси, а й зміцнити довіру з боку інших міжнародних партнерів та інвесторів. Однак у той же час варто зазначити, що

Перелік використаних джерел:

1. Ukraine, IMF Near \$900 Million Payment Amid Stalled US Aid: Bloomberg. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-02-21/ukraine-imf-near-900-million-payment-amid-stalled-us-aid?srnd=premium-europe>
2. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mvf>
3. Інститут аналітики та адвокації. Україна та МВФ: нова програма в умовах війни URL: <https://iaa.org.ua/articles/ukrayina-ta-mvf-nova-programa-v-umovah-vijny/>